

1. UTKAST PARTIPROGRAM

2027 - 2031

TRYGGHET FOR ROGALAND

Innhold

Fylkeskommunen som myndighet og organisasjon	3
Regionalt nivå og fylkeskommunens rolle	3
Samarbeid, plan og regional samordning	4
Anskaffelser og innkjøpsmakt.....	4
Arbeidsgiverpolitikk	5
Digitalisering og kompetanse	6
Universell utforming, CRPD og tilgjengelighet	7
Utdanning for alle	7
En videregående skole for alle	7
Flere skal fullføre	9
Yrkesfag for framtidas Rogaland	10
Fagskolen Rogaland	12
Rogaland som kunnskapsfylke	12
Samferdsel, kommunikasjon og infrastruktur	14
Framtidens kollektivtilbud.....	14
Trafikksikkerhet og fylkesveier	15
Tettere samspill mellom fylkeskommunen og staten	16
Vi skal jobbe inn mot nasjonale myndigheter.....	16
Arbeid og næring	17
Framtidas Rogaland.....	17
Et ledende næringsfylke.....	18
Kultur, idrett og friluftsliv og frivillighet.....	20
Kultur	20
Idrett og friluftsliv	22
Frivillighet	22
Folke- og tannhelse	24

Fylkeskommunen som myndighet og organisasjon

Kjære innbygger i Rogaland

Rogaland er et stort og langstrakt fylke. Vi bor i byer, tettsteder og grender. Vi er et fylke med rikt næringsliv basert på olje- og energi, landbruk, kraft og så mye mer.

Dette betyr at fylkeskommunen er mer enn en tjenesteleverandør for innbyggerne. De skal sikre et trygt arbeidsliv, gode utdanningstilbud, sikre trygge veier og et godt kollektivtilbud, og de skal sørge for et rikt kultur- og frivillighetstilbud rundt i hele fylket.

Arbeiderpartiet vil videreutvikle fylkeskommunen som en tydelig regional planmyndighet.

Planer må brukes til å sikre næringsareal på rett sted, sterkt jordvern, gode transportsystemer, levende sentrum, klimatilpasning, krafttilgang og trygg infrastruktur. Fylkeskommunen skal være en konstruktiv medspiller for kommunene. Målet må være raskere og bedre prosesser, høyere kvalitet i beslutningene og mer forutsigbarhet for innbyggere, arbeidsliv og kommuner.

For Arbeiderpartiet er målet en synlig fylkeskommune. Rogaland trenger fylkespolitikere som ser hele fylket under ett, og som sørger for at grønn omstilling, velferd, kompetanse og verdiskaping som kommer hele Rogaland til gode.

Regionalt nivå og fylkeskommunens rolle

Rogaland er et fylke med store forskjeller, men også sterk gjensidig avhengighet. Byene, tettstedene, grendene, industristedene, jordbruksområdene, kystsamfunnene og kraftkommunene trenger hverandre. De store byområdene er motorer for kompetanse, forskning, kultur, kollektivtransport og nye arbeidsplasser. Distriktene og regionsentrene er avgjørende for matproduksjon, energi, industri, reiseliv, eksport og bosetting i hele fylket. Derfor må fylkeskommunen føre en aktiv utviklingspolitikk som binder Rogaland bedre sammen, ikke en politikk som setter by og land opp mot hverandre.

Rogaland Arbeiderparti vil at fylkeskommunen skal:

- Arbeide for at flere regionale oppgaver og beslutninger flyttes fra statlige direktorater og statsforvalteren til fylkeskommunen der det gir bedre demokratisk styring.
- Videreutvikle fylkeskommunens internasjonale engasjement, og søke aktiv deltakelse i relevante prosjekter innen EØS-området.
- Sikre god kjønnsbalanse i styrene i selskapene der Rogaland fylkeskommune er eier/medeier.

- Fylkeskommunen skal være lett å få tak i for innbyggere, kommuner, frivillighet, næringsliv og andre samarbeidspartnere.
- Sikre god medvirkning for ungdommens fylkesråd, fylkesråd for personer med funksjonsnedsetting, elderrådet og utvalg for flerkulturell medvirkning.
- Sikre reell brukermedvirkning i fylkeskommunale prosesser, særlig i saker om bygg, universell utforming, kollektiv, skolemiljø, tannhelse og digitale tjenester.

Samarbeid, plan og regional samordning

Arbeiderpartiet vil ha en fylkeskommune som tar ansvar for helheten. Fylkeskommunen skal ikke bare forvalte dagens oppgaver, men peke retning, samle kommuner, næringsliv, organisasjoner og staten, og bidra til at store samfunnsutfordringer løses på tvers av kommunegrenser. Regional politikk handler nettopp om det som er for stort for én kommune alene, men for nært og konkret til å overlates til staten alene.

Rogaland Arbeiderparti vil at fylkeskommunen skal:

- Medvirke til gode prosesser mellom statsforvalteren, fylkeskommunen og kommunene i krevende plansaker.
- Styrke samarbeidet mellom Rogaland fylkeskommune, kommunene og staten, særlig for å nå klima- og miljømål.
- I aktivt samarbeid med kommunene sørge for arealdisponering, reguleringsplan- og byggesaksbehandling som legger til rette for høy takt i boligbyggingen, særlig i pressområdene.
- I samarbeid med kommunene jobbe for å redusere antallet unge uføre.
- At viktige planer som utarbeides i fylket, er samordnet på tvers av fagområder.
- Fylkeskommunen skal bruke arealregnskap og arealbudsjett i regional planlegging og egne prosjekter for å redusere tap av natur, matjord og biologisk mangfold.

Anskaffelser og innkjøpsmakt

Fylkeskommunen skal også bruke rollen som innkjøper og eier strategisk. Offentlige anskaffelser skal bidra til seriøsitet, lærlingeplasser, lavere utslipp, innovasjon og lokal/regional verdiskaping. Eierskap og samarbeid skal brukes til å bygge opp under felles mål, enten det gjelder kollektivtransport, tannhelse, videregående opplæring, næringsutvikling eller kultur.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- At fylkeskommunen skal som hovedregel ha viktige tjenester i egen regi der det gir bedre kvalitet, kontroll, beredskap og seriøse arbeidsvilkår.

- Alle anbud skal omfattes av seriøsitetsbestemmelser, effektive kontrolltiltak og krav.
- Fylkeskommunen skal samarbeide med kommunene, Arbeidstilsynet, Skatteetaten og partene i arbeidslivet om kontroll av seriøsitetskrav i offentlige kontrakter.
- Ved virksomhetsoverdragelse etter offentlig anskaffelse skal ansatte få tilbud om å følge med over til ny bedrift.
- Utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen maksimalt for å sikre offentlige innkjøp fra norske bedrifter med beste miljø- og klimaløsning.
- Rogaland fylkeskommune som innkjøper og bestiller skal legge til rette for seriøst arbeidsliv, ny teknologi og nye løsninger, og være en pådriver for utslippskutt og samfunns- og næringsutvikling.
- Seriøsitetsreglene i Rogalandsmodellen skal også gjelde ved veibygging.
- Fylkeskommunale anbud skal utformes slik at små og mellomstore lokale bedrifter kan delta der det er mulig.
- Fylkeskommunen skal prioritere vedlikehold, rehabilitering, ombruk, gjenbruk av materialer, møbler og interiør før nykjøp og nybygg der det er forsvarlig.

Arbeidsgiverpolitikk

Som organisasjon skal Rogaland fylkeskommune gå foran. Det betyr et seriøst og organisert arbeidsliv, hele faste stillinger, lærlinger, god medbestemmelse, sterke fagmiljøer og en tillitsbasert styring. Ansatte skal få bruke kompetansen sin, ikke bindes opp i unødvendig rapportering og detaljstyring. Digitalisering og ny teknologi skal brukes til bedre tjenester, mer åpenhet og enklere kontakt med innbyggerne, ikke til å skape nye barrierer.

Rogaland Arbeiderparti vil at fylkeskommunen skal:

- Føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk.
- Gå foran med hele faste stillinger, lærlinger, kompetansebygging, arbeidsmiljø, inkludering, lik lønn for likt arbeid og aktiv seniorpolitikk.
- Føre nulltoleranse mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.
- Være en seriøs arbeidsgiver med sterkt varslervern og god og reell medbestemmelse for arbeidstakerne.
- Gi tillitsvalgte permisjon med lønn for nødvendig opplæring og møtevirksomhet.
- Legge til rette for at tillitsvalgte får utført vervet, blant annet møter med medlemmer og synlighet ute i virksomheten.
- Verneombud og hovedverneombud må gis gode vilkår. Bl.a. ved at en raskt får nødvendig kompetanse.

- 101 • Sluttsamtale bør innføres rutinemessig for å fange opp forhold til utbedring.
- 102 • Tilby kurs i konflikthåndtering og aggresjonsmestring til arbeidstakere som trenger
- 103 det.
- 104 • Offentlig sektor skal styres mer på tillit, medbestemmelse, kompetanse og
- 105 tjenesteutvikling.
- 106 • Etablere flere varig tilrettelagte arbeidsplasser, og fylkeskommunen skal vurdere alle
- 107 anbud for reserverte kontrakter der kun arbeidsinkluderingsbedrifter kan få oppgaven.
- 108 • Legge til rette for at personer med funksjonsnedsettelse kan stå i heltidsstillinger i
- 109 fylkeskommunen.

110 *HMS, varsling og arbeidsmiljø*

- 111 • Styrke arbeidet med helse, miljø og sikkerhet.
- 112 • Ved høy risiko for vold og trusler skal det stilles krav om tilstrekkelig bemanning, riktig
- 113 kompetanse og tekniske hjelpemidler.
- 114 • Forbedre informasjons- og skoleringsarbeidet, særlig om varsling, psykososialt
- 115 arbeidsmiljø og ettervern for varslere.
- 116 • Opplæring av vernetjenesten skal inkludere forebygging av seksuell trakassering og
- 117 ivaretagelse av varslere.
- 118 • Ledere, tillitsvalgte, verneombud og ansatte skal få bedre kunnskap om
- 119 problemstillinger og virkemidler.
- 120 • Ha en fleksibel og løpende HMS-opplæring for verneombud, AMU-medlemmer og
- 121 ledere utover dagens grunnopplæring.

122

123 **Digitalisering og kompetanse**

- 124 Rogaland Arbeiderparti skal arbeide for tydelig regulering av kunstig intelligens.
- 125 Arbeidstakere og tillitsvalgte skal sikres medbestemmelse og innsyn ved bruk av KI.
- 126 Teknologien skal ikke svekke arbeidstakernes rettigheter, personvern eller medbestemmelse.

127 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 128 • Digitalisering skal gi økt produktivitet og bedre kvalitet, men ikke føre til utenforskap.
- 129 • Digital omstilling skal ivareta arbeidstakerrettigheter, eierskap og innsyn i data, og
- 130 den norske arbeidslivsmodellen.
- 131 • Styrke arbeidstakernes digitale kompetanse.
- 132 • Rogaland fylkeskommune skal ta i bruk og videreutvikle den enkeltes kompetanse,
- 133 og som arbeidsgiver legge til rette for fri med lønn til relevant faglig utvikling.

- 134 • Hver arbeidsplass skal ha kompetanseplan utviklet i samarbeid med ansatte og
135 tillitsvalgte.
- 136 • Alle ansatte skal ha rett til relevant kompetanseutvikling og økonomisk uttelling.
- 137 • Fylkeskommunen skal økonomisk legge til rette for nødvendig kompetanseheving
138 ved reformer, omorganisering og teknologiske endringer.

140 Universell utforming, CRPD og tilgjengelighet

141 Rogaland skal være et fylke der alle kan delta på like vilkår. Universell utforming, tilgjengelig
142 informasjon, reell medvirkning og et sterkt samarbeid med frivilligheten er avgjørende for å
143 ha et inkluderende samfunn hvor det er plass til alle.

- 144 • Føre streng og konsekvent politikk for universell utforming av fylkeskommunale bygg,
145 idrettsanlegg og transportløsninger, og i praktiseringen av plan- og bygningsloven
146 generelt.
- 147 • Sørge for at fylkeskommunens folkevalgte og ansatte jobber helhetlig med
148 tjenesteutvikling for å sikre grunnleggende rettigheter for personer med nedsatt
149 funksjonsevne i tråd med CRPD.
- 150 • Sikre god brukermedvirkning for eldre i tjenester som krever digitale ferdigheter, og
151 sørge for at offentlig informasjon er godt tilgjengelig for eldre.
- 152 • Frivillighet, råd og søknadsprosesser
- 153 • Rogaland fylkeskommune skal være en aktiv partner i tett dialog med frivilligheten og
154 kommunene.
- 155 • Forenkle og tilgjengeliggjøre søknadsprosesser innen næring og kultur.
- 156 • Frivillige organisasjoner skal få bedre tilgang til fylkeskommunale lokaler, og barne-
157 og ungdomsorganisasjoner bør kunne bruke egnede lokaler gratis eller rimelig når de
158 ikke brukes til ordinær drift.

159 Utdanning for alle

160 En videregående skole for alle

161 Alle elever skal få muligheten til å lære, mestre og lykkes, uavhengig av bakgrunn, økonomi
162 eller hvor i Rogaland de bor. Den offentlige fellesskolen skal utjevne forskjeller og gi ungdom
163 kunnskapen og kompetansen de trenger for framtiden.

164 Læreren er den viktigste ressursen for elevenes læring. Rogaland Arbeiderparti vil prioritere
165 flere kvalifiserte lærere og styrke laget rundt eleven. Samtidig vil vi skape en skolehverdag

166 med mer ro og tid til læring. Mobilen skal ut, og de fysiske lærebøkene skal få en større plass
167 i klasserommet.

168 *Rogaland arbeiderparti vil:*

- 169 • Prioritere flere kvalifiserte lærere i de videregående skolene og gi lærerne mer tid til
170 undervisning og oppfølging av den enkelte elev.
- 171 • Styrke laget rundt eleven med flere miljøarbeidere, rådgivere og annen relevant
172 fagkompetanse, slik at elevene får raskere hjelp og lærerne får mer tid til å være
173 lærere.
- 174 • Bevilge mer penger til fysiske lærebøker og sikre at elever har tilgang til oppdaterte
175 fysiske læremidler i fagene sine. Digitale læremidler skal være et supplement, ikke en
176 erstatning for læreboka.
- 177 • Skape en mer praktisk, variert og arbeidslivsnær videregående opplæring.
- 178 • Ta i bruk flere varierte og virkelighetsnære læringsarenaer, blant annet gjennom
179 samarbeid med lokalt arbeidsliv.
- 180 • Sikre moderne, funksjonelle og godt vedlikeholdte skolebygg, verksteder og utstyr
181 som legger til rette for praktisk opplæring.
- 182 • Ha et enkelt, gratis skolemåltid hver skoledag ved de videregående skolene i
183 Rogaland.
- 184 • Sikre at lærere har tilgang til gode verktøy som gjør det lettere å vurdere elevenes
185 faktiske kompetanse og avdekke bruk av KI og andre hjelpemidler.
- 186 • Skolen skal være trygg for elever og ansatte. Vold, trusler og trakassering må
187 forebygges og følges raskt opp med tydelige rutiner.
- 188 • Ha mobilfrie videregående skoler med tydelige felles regler og bruk av mobilhotell i
189 undervisningen, for å skape mer ro, konsentrasjon og fellesskap gjennom
190 skoledagen.
- 191 • Sikre et bredt videregående opplæringstilbud i hele Rogaland, med god bredde i
192 programområder og en desentralisert skolestruktur.
- 193 • Dimensjonere tilbudet i videregående opplæring i tråd med arbeidslivets
194 kompetansebehov og sikre god sammenheng mellom skoleplasser og lære-plasser.
- 195 • Prioritere nødvendig finansiering for å realisere de nye videregående skolene i
196 Dalane og Stavanger sentrum med gode, moderne og framtidsrettede bygg.
- 197 • Involvere elever, ansatte og lokalt arbeids- og næringsliv tett når utdanningstilbudet
198 ved de nye skolene i Dalane og Stavanger sentrum skal utformes.
- 199 • Styrke rådgivningstjenesten og gi elevene bedre veiledning om utdanningsvalg, yrker,
200 lære-plasser og mulighetene i arbeidslivet.

- 201 • Arbeide sammen med kommunene for å få sikre at helsesykepleiere er mer til stede
- 202 på de videregående skolene.
- 203 • Fortsette å verne om gratisprinsippet i videregående opplæring.
- 204 • Videreføre fritt skolevalg og gi elever fortrinnsrett til å fortsette på samme skole også
- 205 fra Vg1 til Vg2.
- 206 • Oppgradere og utvikle skolebyggene våre og sikre at skolene har gode, moderne og
- 207 universelt utformede læringsarealer.
- 208 • Sikre tilstrekkelige ressurser til elev-, lærling- og mobbeombudet, slik at elever og
- 209 lærlinger har et sterkt og uavhengig tilbud når de trenger hjelp.
- 210 • Si nei til nye kommersielle privatskoler med offentlig finansiering, og til utvidelse av
- 211 eksisterende kommersielle privatskoler.
- 212 • Si nei til sammenslåing av skoleledelser når det svekker lokal ledelse, elevoppfølging,
- 213 tilrettelegging eller nærheten til elever og ansatte.
- 214 • Sikre at de ansatte og tillitsvalgte involveres tidlig i endringer i skolestruktur og
- 215 opplæringstilbud.
- 216 • Utvide voksenopplæringen med flere oppstarter og fleksible, modulstrukturerte
- 217 opplæringsløp som kan kombineres med jobb og familie.
- 218 • Sikre god elevmedvirkning i alle videregående skoler, med reell innflytelse og årlige
- 219 avsatte midler til elevrådene.
- 220 • Sette av årlige fylkeskommunale midler til en trygg og inkluderende russetid, tilby
- 221 gratis skolegenser og arbeide for et forbud mot gruppebaserte russegensere i
- 222 skoletiden.
- 223 • Styrke samarbeidet mellom skolene og næringslivet, slik at elever som tar mer
- 224 teoritunge realfag får se hvordan kunnskapen og teknologien brukes i praksis.

225

226 Flere skal fullføre

227 Rogaland Arbeiderparti har som mål at alle skal fullføre videregående opplæring. Ingen skal
 228 falle ut av skolen fordi de ikke fikk hjelp tidlig nok, fordi overgangen fra ungdomsskolen ble
 229 for vanskelig, eller fordi opplæringen ikke var godt nok tilpasset.

230 Skolen må fange opp fravær og utfordringer tidlig, og elever som trenger ekstra støtte skal få
 231 tett oppfølging. Flere må få mulighet til å fullføre gjennom fleksible og tilpassede løp. Alle
 232 elever har noe å bidra med, og målet er at flere skal gå ut av videregående med kompetanse
 233 som gir muligheter videre i utdanning og arbeid.

234 *Rogaland arbeiderparti vil:*

- 235 • Styrke arbeidet mot bekymringsfullt skolefravær og sikre tidlig og tett oppfølging av
236 elever som står i fare for å falle ut av skolen.
- 237 • Øke samarbeid mellom ungdomsskole og videregående skole, for å redusere frafall
238 gjennom hyppige møter mellom rektorene ved regionale ungdoms- og videregående
239 skoler.
- 240 • Styrke sommerskolen for å sikre at eleven får den hjelpen de trenger.
- 241 • Styrke samarbeidet mellom varig tilrettelagt opplæring (VTO) og arbeidsplass (VTA),
242 for å sikre arbeid til alle.
- 243 • Styrke opplæringstilbud i fengsler med flere yrkesfaglige retninger, bedre læremidler
244 og relevant kursing for å styrke tilbakeføringen av straffedømte i arbeidslivet.
- 245 • Styrke flyktningers vei inn i arbeidslivet gjennom å tilby relevante kompetanseløft, og
246 ha et særlig fokus på kvinner der frafallet er størst.
- 247 • Prioritere tett oppfølging av elever som står i fare for å ikke gjennomføre opplæring
248 på normert tid blant annet gjennom Oppfølgingstjenesten (OT).
- 249 • Styrke tilrettelagt opplæring og sikre gode og varierte tilbud for elever med særskilte
250 behov, gjennom tettere oppfølging og mer individuelt tilpassede opplæringsløp.
- 251 • Sikre og styrke Møllehagen og Hollenderhaugen som egne, tilrettelagte skoletilbud,
252 med lokal ledelse, høy voksentetthet og tett individuell oppfølging av elevene.
- 253 • Styrke samarbeidet mellom fylkeskommunen og kommunene om utdannings- og
254 yrkesveiledning, slik at elevene får et best mulig grunnlag for å velge riktig
255 utdanningsløp.
- 256 • Bruke samarbeidet mellom ungdomsskolene og de videregående skolene aktivt for å
257 forebygge feilvalg, fravær og frafall.

259 *Yrkesfag for framtidens Rogaland*

260 Rogaland er et av landets sterkeste yrkesfagfylker. Stadig flere unge velger yrkesfag, og
261 Rogaland ligger helt i toppen nasjonalt. Det er vi stolte av, men ambisjonene våre er høyere.
262 Flere skal fullføre med fagbrev, flere skal få læreplass, og utdanningene skal utvikles i takt
263 med behovene i arbeidslivet.

264 Rogaland vil trenge mange dyktige fagarbeidere i årene som kommer. Skal vi sikre gode
265 velferdstjenester, utvikle industrien og skape framtidens arbeidsplasser, må yrkesfagene
266 være attraktive og holde høy kvalitet. Elevene skal møte moderne utstyr og få en opplæring
267 som forbereder dem på arbeidslivet. Derfor må skolene, lærebedriftene, partene i
268 arbeidslivet og fylkeskommunen samarbeide tett om framtidens fagarbeidere.

269 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 270 • Innføre en læreplassgaranti, slik at alle kvalifiserte elever skal få læreplass.
- 271 • Styrke samarbeidet mellom de videregående skolene, opplæringskontorene og
- 272 arbeidslivet.
- 273 • Sikre at yrkesfaglige utdanninger har moderne utstyr, fartøy, verksteder og
- 274 opplæringsarenaer som svarer på utviklingen i arbeidslivet.
- 275 • Legge til rette for alternative veier fram til fagbrev og yrkeskompetanse, tilpasset den
- 276 enkeltes forutsetninger.
- 277 • Verne om fag- og svennebrevets verdi ved å opprettholde høye krav til faglig nivå og
- 278 kvalitet.
- 279 • Sikre gode opplæringsløp og verdsatt sluttkompetanse også for dem som ikke
- 280 fullfører med fag- eller svennebrev.
- 281 • Legge bedre til rette for praksis i bedrift gjennom hele skoleløpet.
- 282 • Motvirke at yrkesfag brukes som en omvei til påbygg på en måte som svekker både
- 283 fagbrevløpet og elevenes studieforberedelse.
- 284 • Tilrettelegge for at flere elever får mulighet til å kombinere fagbrev og
- 285 studiekompetanse gjennom yrkes- og studiekompetanse-tilbudet (YSK), og vurdere
- 286 flere tilbud der behovet er stort.
- 287 • Arbeide for flere læreplasser i offentlig sektor, særlig innen helse- og velferdsfag.
- 288 • Styrke mulighetene for å ta fagbrev som voksen og gjøre det enklere å bygge videre
- 289 på fagkompetanse.
- 290 • Legge bedre til rette for at fagarbeidere kan ta høyere utdanning gjennom yrkesfaglig
- 291 vei (Y-veien).
- 292 • Styrke høyere yrkesfaglig utdanning og sørge for gode overganger mellom fagbrev,
- 293 fagskole og høyere utdanning.
- 294 • Sørge for at elever og lærekandidater med behov for ekstra oppfølging får et
- 295 yrkesfaglig tilbud som gjør det mulig å lykkes.
- 296 • Bruke fylkeskommunens innkjøpskraft aktivt til å sikre flere læreplasser, blant annet
- 297 gjennom tydelige krav til bruk av lærlinger i offentlige kontrakter.
- 298 • Sikre at Rogaland fylkeskommune går foran som arbeidsgiver ved å øke lærling-
- 299 andelen, og arbeide for at flere offentlige virksomheter gjør det samme.
- 300 • Videreføre det gode partsamarbeidet i fagopplæringen i Rogaland.

301

302 Fagskolen Rogaland

303 Rogaland trenger flere fagfolk med høy kompetanse. Fagskolene gir fagarbeidere
304 muligheten til å bygge videre på fagbrevet, og få kompetanse som er tett på behovene i
305 arbeidslivet. Høyere yrkesfaglig utdanning skal ha en tydelig og likeverdig plass i
306 utdanningssystemet, og være en viktig del av Rogalands kompetansepolitikk.
307 Fagskolen Rogaland er i sterk utvikling og skal være en ledende fagskole nasjonalt.
308 Arbeiderpartiet vil legge til rette for videre vekst, nye utdanningstilbud og et enda tettere
309 samarbeid med arbeidslivet. Studentene ved fagskolen skal samtidig ha gode læringsvilkår
310 og et studentvelferdstilbud på linje med andre studenter.
311 Fagskolen trenger lokaler som møter framtidens behov. Arbeiderpartiet vil sikre en langsiktig
312 løsning for Fagskolen Rogaland som gir rom for vekst, moderne undervisning og praktisk
313 opplæring, og som styrker skolens samarbeid med arbeids- og kunnskapsmiljøene i
314 regionen.

315

316 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 317 • Løfte statusen til høyere yrkesfaglig utdanning og sikre Fagskolen Rogaland en
318 tydelig plass i fylkets utdannings- og kompetansepolitikk.
- 319 • Prioritere videre vekst i Fagskolen Rogaland og utvikle utdanningstilbudene i takt
320 med kompetansebehovene i arbeidslivet.
- 321 • Bruke Fagskolen Rogaland aktivt for å møte kompetansebehovene iblant annet
322 industri, energi, helse, transport og offentlig sektor.
- 323 • Gjøre det lettere for fagarbeidere å ta etter- og videreutdanning.
- 324 • Arbeide for at Fagskolen Rogaland skal være blant landets ledende fagskoler og
325 støtte skolens arbeid med institusjonsakkreditering.
- 326 • Styrke samarbeidet mellom Fagskolen Rogaland, videregående skoler, universitets-
327 og høyskolesektoren og arbeidslivet.
- 328 • Sikre fagskolestudentene et godt studentvelferdstilbud.
- 329 • Finne en langsiktig løsning for Fagskolen Rogalands framtidige lokalisering i tett
330 dialog med ansatte, studentene og arbeidslivet.

331

332 Rogaland som kunnskapsfylke

333 Rogaland skal være et ledende kunnskaps- og kompetansefylke. Skal vi lykkes med å skape
334 nye arbeidsplasser, gjennomføre det grønne skiftet og sikre gode velferdstjenester, trenger vi
335 sterke universiteter, høyskoler og forskningsmiljøer i hele fylket. Utdanning, forskning og
336 innovasjon skal bidra til å løse samfunnets utfordringer og utvikle Rogaland videre.

337 Universitetet i Stavanger har en særlig viktig rolle som regionens største universitet og som
338 motor for kunnskapsutvikling, forskning og innovasjon. Vi vil bidra til at UiS kan utvikle sterke
339 fagmiljøer og flere utdanningstilbud som møter behovene i Rogaland. Samtidig skal vi styrke
340 samarbeidet med andre universitets-, høyskole- og forskningsmiljøer i fylket.
341 Rogaland har noen av landets sterkeste nærings- og kompetansemiljøer. Samarbeidet
342 mellom akademia, næringslivet, fagbevegelsen og offentlig sektor må bli enda tettere. Mer av
343 kunnskapen og forskningen som utvikles i Rogaland skal tas i bruk, bidra til innovasjon og
344 skape nye arbeidsplasser.
345 Ullandhaug er i ferd med å utvikle seg til et av Norges viktigste kunnskaps- og
346 innovasjonsområder. Nærheten mellom Universitetet i Stavanger, Stavanger
347 universitetssjukehus, forskningsmiljøene og næringslivet gir store muligheter for mer
348 forskning, innovasjon og næringsutvikling.

349

350 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 351 • Styrke universitets-, høyskole- og forskningsmiljøene i Rogaland og arbeide for gode
352 og forutsigbare rammevilkår.
- 353 • Arbeide for flere studieplasser og nye utdanningstilbud i Rogaland innen områder
354 hvor samfunnet og arbeidslivet har behov for mer kompetanse.
- 355 • Arbeide for at Rogaland får en større andel av nasjonale forsknings- og
356 utviklingsmidler.
- 357 • Fortsette arbeidet for å etablere medisinerutdanning ved Universitetet i Stavanger.
- 358 • Styrke Universitetet i Stavanger som et ledende universitet for utdanning, forskning,
359 innovasjon og samfunnsutvikling.
- 360 • Arbeide for sterke utdannings- og forskningsmiljøer innen blant annet helse,
361 lærerutdanning, energi, teknologi, digitalisering og grønn omstilling.
- 362 • Styrke samarbeidet mellom universiteter, høyskoler, fagskoler og videregående skoler
363 og skape bedre overganger mellom ulike deler av utdanningssystemet.
- 364 • Styrke samarbeidet mellom kunnskapsmiljøene, næringslivet, fagbevegelsen og
365 offentlig sektor for å møte framtidens kompetansebehov.
- 366 • Styrke studentinnovasjon og entreprenørskap ved Universitetet i Stavanger og andre
367 kunnskapsmiljøer i Rogaland.
- 368 • Videreutvikle Ullandhaug som innovasjonsdistrikt og styrke samspillet mellom
369 universitetet, sykehuset, forskningsmiljøene og næringslivet.
- 370 • Arbeide for at Rogaland får en større andel av nasjonale investeringer og
371 forskningsmidler innen forskning, høyere utdanning og innovasjon.

- 372 • Styrke desentraliserte og fleksible utdanningstilbud slik at flere kan ta høyere
373 utdanning uavhengig av hvor i Rogaland de bor.
- 374 • Gjøre Rogaland mer attraktivt for studenter, forskere og andre kunnskapsarbeidere
375 fra Norge og resten av verden.
- 376 • Arbeide for at flere som utdanner seg i Rogaland velger å bli boende og arbeide i
377 fylket etter endt utdanning.

378 Samferdsel, kommunikasjon og infrastruktur

379
380 Vi vil ha en infrastruktur som sikrer vekst og utvikling i hele Rogaland. Økt framkommelighet,
381 bedre sikkerhet, miljøhensyn, verdiskaping, og sosial rettferdighet skal ligge til grunn for vår
382 samferdselspolitikk.

383
384 Veier, jernbane, havner og flyplasser binder Rogaland sammen og er helt avgjørende for
385 bosetting og arbeidsplasser. Det samme er funksjonelle og velfungerende
386 kollektivknutepunkt. Transportsektoren er avgjørende for å nå klimamål. Vi effektivt ta i bruk
387 teknologiutviklingen, og kutte utslipp samtidig som vi trygger og skaper arbeidsplasser.

388
389 Rogaland Arbeiderparti skal være garantisten for et godt utbygd kollektivtilbud. Et tilbud som
390 både sikrer at vi når nullvekstmålet i storbyområdene, og god framkommelighet i hele fylket.

391

392 Framtidens kollektivtilbud

393 I utformingen av kollektivtilbudet står vi foran både store utfordringer og store muligheter.
394 Elektrifisering av hurtigbåter og busser, økonomiske rammer, og spørsmål knyttet til
395 organisering av tilbudet er utfordringer som må løses for å sikre et godt tilbud også i
396 fremtiden.

397

398 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 399 • Prioritere hurtigbåtrutene hvor det ikke finnes alternativer, og hvor samfunnsnytten er
400 stor.
- 401 • Sørge for at innfasingen av elektriske hurtigbåter med lavere driftskostnader, bidrar til
402 utviklingen av et nytt og bedre tilbud.
- 403 • At berørte kommuner skal tas med i utvikling av all kollektivtransport.

- Avvikle dagens aksjeselskapsform for Kolumbus, og tilbakeføre selskapet til fylkeskommunens organisasjon. Dette for å sikre tettere oppfølging, sterkere politisk styring, og større gjennomsiktighet av fylkeskommunens kollektivselskap.
(Maria Randeberg erklærte seg inhabil og deltok ikke i behandlingen av dette punktet.)
- Videreutvikle rabattordninger som ungdomskortet, HjemJobbHjem og 15-kroners billett, og sikre tilsvarende rabatter ved innføring av nye billettsystem.
- Utvide ungdomskortet til 25 år.
- Innføre alternative kollektivtilbud tilpasset regionene, f.eks. ved bruk av HentMeg-ordningen eller andre tilpassede løsninger.
- Jobbe for flere avganger på kveld og i helger.
- Ha konkurransedyktig offentlig kollektivtransport til flyplassene i fylket.
- Sørge for sømløse overganger mellom skoleskyss og øvrig kollektivtilbud.
- Sørge for høy grad av universell utforming ved kollektivknutepunkt, holdeplasser, og i kollektivtilbudet for øvrig.

Trafikksikkerhet og fylkesveier

Vi skal fortsette å bygge ut fylkesveinettet vårt. Samtidig må vi bruke ressurser på vedlikehold, utbedringer, rassikring, og andre sikringstiltak. Et godt vedlikeholdt veinett reduserer risikoen for ulykker og sikrer god fremkommelighet.

Trafikksikkerhet handler samtidig om mer enn selve veistandarden. Alle skal kunne bevege seg trygt langs fylkesveiene, enten det er til skole, jobb eller hverdags aktiviteter. Vi må derfor prioritere tiltak som forebygger alvorlige ulykker og som gjør det tryggere å gå, sykle og kjøre i hele fylket.

Rogaland Arbeiderparti vil:

- Prioritere trafikksikkerhet for gående og syklende langs fylkesveiene.
- Prioritere sikre skoleveier. Bruke fylkeskommunens handlingsrom til fartsreducerende tiltak rundt skoler og barnehager.
- Prioritere tunellsikkerhet, flom- og rasforebyggende tiltak, og lage en gjennomføringsplan for ras- og skredsikring av alle fylkesveier med høy og middels skredfaktor.
- Gjennomføre et vedlikeholds løft på fylkesveiene og sikre gul midtstripe på hovedveiene:
 - fylkesvei (fv.) 44 (Kystveien/Nordsjøveien, Stavanger – Flekkefjord)
 - fv.450 (Hovedvei fra Nord-Jæren til Sirdal)

- 440 ○ fv. 46 (Ryfylkeveien)
- 441 ○ fv. 42 (Indre hovedvei fra Helleland til Arendal)
- 442 • Beskytte sentrumsområder og tettsteder mot gjennomgangstrafikk.
- 443 • Bruke handlingsrommet fylkeskommunen har til å forenkle bygging av vei, gang- og
- 444 sykkelstier.
- 445 • Innføre trafikksikkerhetsopplæring i den videregående skolen.
- 446 • Arbeide for å få innført og installert automatisk fartsmåling i på E-39/Eiganestunellen
- 447 og Rv 13 Hundvågtunellen.
- 448

449 Tettere samspill mellom fylkeskommunen og staten

450 Mange av de utfordringene vi står foran innen samferdsel kan bare løses gjennom et enda
451 tettere samarbeid og spleiselag mellom fylkeskommunen og staten. Dette innebærer blant
452 annet at byvekstavtalene på Nord-Jæren og på Haugalandet må styrkes.

453

454 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 455 • Fullføre prosjektene i bymiljøpakken på Nord-Jæren som planlagt. Dette inkluderer
- 456 bussveien, Transportkorridor Vest, E39 Hove-Ålgård, Tverrforbindelsen og E39
- 457 Smiene-Harestad.
- 458 • Legge til rette for mer gods og persontrafikk over på sjø og jernbane.
- 459 • Fastholde nullvekstmålene for persontrafikk i storbyområdene. Dette gjennom
- 460 forsterkede byvekstavgifter, og høy prioritering av kollektivtilbudet.
- 461 • Samordne hovedsykkeltraseene, og medvirke til aktiv bruk av sykkelstamvegen og
- 462 annen infrastruktur for sykkel.
- 463 • Prioritere fortetting rundt kollektivaksene i byområdene.
- 464

465 Vi skal jobbe inn mot nasjonale myndigheter

466 Mange av de viktigste beslutningene i samferdselspolitikken blir tatt på nasjonalt nivå, enten
467 det gjelder riksveier, jernbane eller finansiering av hurtigbåter. Det er derfor viktig å jobbe
468 målrettet og systematisk inn mot nasjonale beslutningstakere for å sikre Rogalands
469 interesser.

470 Dette innebærer blant annet at samspillet mellom staten og fylkeskommunen styrkes i
471 arbeidet med å videreutvikle Jærbanen og Sørlandsbanen. Behovene er både kort- og
472 langsiktige. Det handler om alt fra mer og bedre togmateriell, forlengelse av dobbeltsporet,
473 rassikring, og utbedringer på Sørlandsbanen for øvrig.

474

475 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 476 • Gjennom kommende Nasjonal transportplan og statsbudsjetter, jobbe for et
- 477 jernbaneløft for Rogaland. Et slik løft må inneholde kortsiktige tiltak for bedre
- 478 kapasitet og regularitet på Jærbanen. Samtidig skal vi jobbe for å realisere
- 479 dobbeltspor mellom Sandnes og Nærbø, og deretter videre til Eigersund.
- 480 • Fortsette arbeidet med rassikring på rv. 13 gjennom Suldal.
- 481 • Rask realisering av ny firefelts E39 mellom Stavanger og Kristiansand og mellom
- 482 Bokn og Stord.
- 483 • Sikre gode tilførselsveier til ny E39.
- 484 • Fortsette utbedringen av E134 Haukeliveien.
- 485 • Sikre gode havner, tilførselsveier og logistikknutepunkter som legger til rette for mer
- 486 transport på sjø, blant annet ved å prioritere ny Karmsund bro, oppgradering av E134
- 487 Husøyvegen og ferdigstillelse av Transportkorridor Vest.
- 488 • Arbeide for å sikre videre drift og utvikling av Haugesund lufthavn Karmøy.
- 489 • Å holde bomtakstene i Ryfast-tunnellen på et lavest mulig nivå.
- 490 • Større statlige overføringer til kollektivtransport.

491

492 **Arbeid og næring**

493 *Framtidas Rogaland*

494 Rogaland er et fylke med høy kompetanse, sterk skaperkraft, utbredt dugnadsånd, og store
495 naturressurser. Disse ressursene må vi nå mobilisere i møtet krig i Europa, økt sikkerpolitisk
496 usikkerhet, og et massivt behov for grønn omstilling.

497 Utfordringene vi står overfor må møtes med aktiv næringspolitikk, høyere kompetanse, bedre
498 infrastruktur, og en ambisiøs miljøpolitikk. Derfor har vi behov for et enda sterkere, regionalt
499 folkevalgt nivå. Derfor har vi behov for et enda sterkere Rogaland Arbeiderparti.

500 Rogaland er hjemfylket for flere av de store motorene i norsk næringsliv. Vi har en
501 industrihistorie å være stolt av. Nå har fylket behov for en rask dreining mot en mer
502 mangfoldig næringsstruktur. Med store nyetableringer fra nord til sør må vi fortsette arbeidet
503 med å forbedre kommunikasjonen i hele fylket.

504 Rogaland er landets viktigste verdiskapingsfylke. I de neste fire årene skal vi videreutvikle
505 den ledende posisjonen vår innen olje og gass, fornybar energi, maritim næring, landbruk og
506 havbruk. Vi skal skape nye arbeidsplasser blant annet i grønn industri samt
507 forsvarsindustrien.

508 Et ledende næringsfylke

509 Rogaland er det ledende næringsfylket i landet. Vi har kompetanse, tradisjoner og
510 naturressurser på et nivå som gjør oss godt rustet for fortsatt høy verdiskaping. I tillegg har
511 Rogaland alle forutsetninger for å bli det industrielle og teknologiske senteret for den grønne
512 omstillingen Norge er inne i.

513 Rogaland Arbeiderparti vil at vi skal være landets mest attraktive fylke å etablere
514 næringsvirksomhet i. Vi vil utnytte mulighetene for verdiskaping i hele fylket og sørge for godt
515 samspill mellom by og land for å oppnå vekst og nye arbeidsplasser.

516 Ut ifra prinsippet om «rett virksomhet på rett sted» skal vi jobbe for tilgjengelig areal og god
517 infrastruktur for næringsliv og industri i alle deler av fylket. Vi vil ha folk i arbeid, og sørge for
518 at våre skoler og utdanningsinstitusjoner gir den kompetanse som arbeidsmarkedet
519 etterspør.

520 Rogaland Arbeiderparti vil jobbe for gode, forutsigbare og framtidsrettede rammevilkår for
521 både eksisterende og nye næringer. Kunnskapen og kompetansen fra olje- og gassnæringen
522 skal videreutvikles og bidra i det grønne skiftet og nye næringer. Vi vil støtte opp under
523 eksportindustrien, og utvikle et enda sterkere og mer treffsikkert virkemiddelapparat.
524 Rogaland er et viktig jordbruksfylke, og matproduksjon er viktig både for næringslivet og
525 beredskapen. Matjord er en begrensa ressurs som må tas vare på for framtidige
526 generasjoner. Vi vil sikre gode vilkår for et aktivt landbruk og videreutvikle matfylket, slik at
527 mer av maten som produseres i regionen, også foredles, selges og serveres lokalt.

528 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 529 • Aktivt støtte videreutviklingen av de sterke næringsklyngene våre innen olje, gass,
530 prosessindustri, batteriteknologi, annen fornybar energi, maritim næring, mat,
531 havbruk, forsvarsindustri, tunellsikkerhet, helse- og velferdsteknologi og
532 smartteknologi.
- 533 • Bidra til vekst og utvikling i framtidsrettede næringsområder som Kalberg og
534 Gismarvik.
- 535 • Utvikle, ikke avvike, olje- og gassnæringen, arbeide for et aktivitetsnivå på norsk
536 sokkel som sikrer kompetanse, arbeidsplasser og verdiskaping.
- 537 • Arbeide for at utbygginger på norsk sokkel gir mest mulig aktivitet og oppdrag til
538 norsk og regional leverandørindustri.
- 539 • Legge til rette for at energi- og leverandørbedriftene i Rogaland kan utvikle og levere
540 produkter og tjenester blant annet innen havvind, CO2-håndtering, fornybare og
541 lavkarbon drivstoff, maritim teknologi og lavutslippsløsninger, og bidra til økt eksport.

- 542 • Arbeide for langsiktige og forutsigbare rammer for havvind som gir aktivitet og
543 verdiskaping i leverandørindustrien.
- 544 • Legge til rette for bioenergi, biogass og andre løsninger som utnytter lokale ressurser
545 og reststrømmer der dette er bærekraftig.
- 546 • Være med i arbeidet på å utarbeide en mineralstrategi og vurderer etableringen av et
547 statlig mineralselskap for å sikre norske verdikjeder for mineralutbygging i Norge.
- 548 • Aktivt bidra til å utvikle nye klynger på områder som reiseliv, finans, digitalisering,
549 robotisering og Additive Manufacturing/3D-printing.
- 550 • Trappe opp støtten til oppstartsbedrifter i tidlig fase, både i eksisterende og nye
551 næringsklynger.
- 552 • Styrke, forenkle og samordne virkemiddelapparatet. Arbeidet skal skje i tett dialog
553 med bedrifter, tillitsvalgte, kommuner og staten.
- 554 • Sikre god tilgang til næringsområder for både etablerte og nye næringer, innen
555 rammen av et sterkt jordvern ved å prioritere gjenbruk, fortetning og effektiv
556 arealbruk.
- 557 • Arbeide for at flere statlige virksomheter og arbeidsplasser legges til Rogaland.
- 558 • Styrke Ungt Entreprenørskap i den videregående skolen, og aktivt støtte
559 kommunenes arbeid med å styrke Ungt Entreprenørskap i grunnskolen.
- 560 • Innføre en sommerjobbordning der Rogaland fylkeskommune tilbyr sommerjobber til
561 unge.
- 562 • Styrke Fagskolenes rolle som bidragsyttere til verdiskaping og grønn omstilling.
- 563 • Bidra til at Universitetet i Stavanger styrkes både i kompetansebygging og som
564 ressurs for etablering av nye virksomheter.
- 565 • Samarbeide med Universitetet i Stavanger om å utvikle et kunnskapsmiljø for
566 utvikling og bruk av kunstig intelligens, som kan styrke kompetanse, effektivitet og
567 konkurransekraft hos private og offentlige aktører.
- 568 • Støtte UIS i arbeidet for å styrke og utvikle studietilbud som regionen trenger.
- 569 • Utøve et aktivt og profesjonelt eierskap som sikrer felleskapets verdiskaping og bidrar
570 til innovasjon og utvikling.
- 571 • Føre en streng jordbrukspolitikk der verdien av landbruksjord vektles høyt i alle
572 arealsaker, for å sikre drivverdige og sammenhengende jordbruksområder og fylkets
573 matproduksjon for framtiden.
- 574 • Legge til rette for et aktivt og lønnsomt jordbruk i hele fylket.
- 575 • Utvikle matfylket Rogaland og legge til rette for at mer av råvarene som produseres
576 and foredles og omsettes lokalt.
- 577 • Sørge for at bøndene involveres i fylkets beredskapsplanlegging.

- 578 • Styrke Rogaland som region for maritim teknologi og havnæringer, og videreføre og
579 styrke satsing på havbruk og marin næringsutvikling.
- 580 • Arbeide for raskere kartlegging av sjøområdene gjennom marine grunnkart.
- 581 • Legge til rette for utvikling av mer lokale og bærekraftige forråvarer.
- 582 • Arbeide for en mer helhetlig og samordnet forvaltning av havbruksnæringen.
- 583 • Arbeide for tiltak mot marin forsøpling og frivillig oppryddingsarbeid.
- 584 • Bidra med en aktiv fiskeripolitikk som sikrer høy verdiskaping langs Rogalandskysten.
- 585 • Sikre samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene og partene i arbeidslivet om
586 næringsutvikling og kompetansebehov.
- 587 • Jobbe for nok kraft og nettkapasitet til å sikre eksisterende industri og legge til rette
588 for nye arbeidsplasser og etableringer i hele fylket.
- 589

590 Kultur, idrett og friluftsliv og frivillighet.

591 Kultur

592 Kultur griper inn i alle områder av livet vårt. Kulturlivet er en forutsetning for kunnskap og
593 læring, en opplyst offentlighet, demokratiutvikling og er en investering i mental og fysisk
594 helse og beredskap.

595 Bevisstheten rundt betydningen av kultur i beredskapsarbeidet må styrkes. Hvorfor kultur nå i
596 krisetid? Regjeringens totalberedskapsmelding har to søyler. Den ene er den militære
597 beredskapen. Den andre er kunst og kultur. Kultur gir uttrykk for vår identitet og verdier –
598 hvem vi er som nasjon og hva vi vil forsvare. Kulturinstitusjoner blir bevisst brukt som mål og
599 virkemiddel i terror, krig og konflikt. En opplyst befolkning kan være avgjørende for hvordan
600 vi klarer oss gjennom en krise. Kunst og kultur styrker oss mentalt og er viktig for utholdenhet
601 og motstandsdyktighet.

602 Leseferdighetene i landet har gått ned. Nesten hver tredje elev har svake ferdigheter i lesing
603 og matematikk. En stor utfordring for bærekraften av samfunnet vårt. Tidlig innsats for barn
604 er viktig for språkutvikling. Biblioteket er en av våre viktigste kulturarenaer, gratis og med
605 ansatte som har kompetanse i litteratur og veiledning. Biblioteket er også en viktig arena for
606 opplysning og debatt og møteplass for folk i alle aldre og med ulik nasjonal bakgrunn.

607 Lokalene til Rogaland teater og Museum Stavanger er slitt og lite funksjonelle. Behovet for
608 rehabilitering og utvidelse er stort. En by på størrelse med Stavanger må ha et teater og
609 museum som er byen verdig. Rogaland teater har også et av landets største barneteater. Å

610 ta vare på disse institusjonene er en ressurs for utvikling av framtidige kulturopplevelser og
611 god næringsutvikling. Byggene er historiske og viktige identitetsbærere for byen.

612 Riksrevisjonen har flere ganger påpekt markant geografisk skjevfordeling av statlige
613 kulturkroner. Oslo mottar mest sammenliknet med andre regioner, målt pr innbygger.
614 Rogaland får langt mindre enn Vestland og Trøndelag. Dette rammer blant annet museene
615 våre hardt. Rogaland har en kulturell infrastruktur som ikke har fulgt befolkningsutviklingen.

616 Vi vet at det som kan kalles utenforskap koster samfunnet milliarder hvert år. Rapporter
617 bekrefter at det beste middelet for inkludering, mestring, medvirkning og trygge lokalsamfunn
618 er å gi barn og unge meningsfulle fritidsaktiviteter. Fritidsklubb, bibliotek, kor og korps, teater
619 og idrett virker. Tilbudet bør finnes der barna bor. Det er en fordel om det er gode voksne til
620 stede.

621

622 *Rogaland Arbeiderparti vil*

- 623 • At kulturlivet skal styres etter prinsippet om armlengdes avstand, uten krav til et
624 bestemt ideologisk innhold, verken fra politisk påvirkning eller sponsorer, jfr.
625 Kulturloven. Kunsten skal være fri.
- 626 • Legge til rette for at profesjonelle kunst- og kulturinstitusjoner kan utvikle seg med
627 høy kunstnerisk kvalitet og faglig autonomi.
- 628 • Arbeide for kulturuttrykk som utfordrer, forener og løfte kultursektoren ved å styrke
629 det økonomiske grunnlaget. Særlig viktig er å støtte opp om de ulike organisasjonene
630 på kulturfeltet, som festivalene innen musikk, litteratur, film, matkultur, samt
631 breddeidrett, friluftsliv og barne- og ungdomsarbeidet.
- 632 • Legge til rette for kunst- og kulturopplevelser av høy verdi for barn og unge.
- 633 • Styrke de regionale bibliotekene som arenaer for leselyst og kulturopplevelser, samt
634 møteplass og arena for opplysning og debatt.
- 635 • Gjeninnføre «Hele Rogaland leser».
- 636 • Arbeide med videreutvikling av planene for rehabilitering og samlokalisering av
637 Rogaland teater og Museum Stavanger.
- 638 • Legge bedre til rette for Barneteateret ved Rogaland teater.
- 639 • Legge til rette for at teaterforestillinger blir gjort tilgjengelig i heile fylket gjennom
640 strømming av utvalgte forstillinger
- 641 • Arbeide for statsstøtte til Litteraturhuset i Stavanger.
- 642 • Arbeide for en mer rettferdig fordeling av statlige kulturmidler.
- 643 • Rehabiliter og ta i bruk viktige historiske bygninger, som ledd i bærekraftig
644 tettstedsutvikling.

- 645 • Vektlegge gode arkitektoniske løsninger ved fylkeskommunale nybygg.
- 646 • Vektlegge betydningen av grøntdrag og parker ved fylkeskommunale bygg.
- 647 • Ved et bredt kulturtilbud skape bolyst i hele fylket, sosial utvikling, integrering og
- 648 denne grunnlag for arbeidsplasser i koblingen mellom kultur, mat og reiseliv.

649 **Idrett og friluftsliv**

650 Breddeidretten er landets største folkebevegelse og når mange, uavhengig av ferdigheter.
651 Den drives også i stor grad av frivillige i befolkningen. Aktivitetstilbudene som gis daglig
652 gjennom idrettslagene, er et viktig bidrag til glede, folkehelse og inkludering. I Rogaland skal
653 det være lett å leve aktive liv, uavhengig av fysikk, alder, bakgrunn og økonomi. En utfordring
654 for mange er at breddeidretten blir stadig dyrere.

655 Naturen er gratis og tilgjengelig for alle. En nøytral arena der barrierer brytes ned, enten det
656 gjelder alder, etnisitet eller sosioøkonomisk bakgrunn. Satsing på friluftsliv er effektiv og
657 grønn forebyggende politikk. Friluftsrådene legger til rette for gode naturopplevelser og
658 ivaretar, på tvers av kommunene, verdifulle naturområder.

659 **Rogaland Arbeiderpartiet vil:**

- 660 • At Rogaland skal være et foregangsfylke når det gjelder å legge til rette for idrett og
- 661 friluftsliv.
- 662 • Arbeide for gode økonomiske rammevilkår for breddeidretten.
- 663 • At det, i samarbeid med Rogaland Idrettskrets, etableres tiltak mot utfordringer med
- 664 ungdomskriminalitet, fysisk- og psykisk uhelse og utenforskap, f.eks. gjennom
- 665 Regionalt folkehelsefond.
- 666 • Stille krav om at idretten er en rusfri sone og at anleggene skal være tilgjengelige for
- 667 alle.
- 668 • Legge til rette for organisert idrett gjennom hele livet.
- 669 • Legge til rette for at mennesker med funksjonsvariasjoner kan delta i idrett og
- 670 friluftsliv.
- 671 • Legge til rette for anlegg og lokaler der det kan drives uorganisert idrett, som
- 672 skateanlegg, E-sport og gaming.

673

674 **Frivillighet**

675 Frivilligheten er en bærebjelke i samfunnet vårt. Frivillige lag og organisasjoner skaper
676 møteplasser, bygger fellesskap og gir mennesker mulighet til å bidra. Gjennom samskaping
677 mellom frivilligheten og det offentlige klarer vi å holde viktige samfunnsfunksjoner i gang. Vi
678 kan utvikle bedre tjenester, sterkere lokalsamfunn og et mer inkluderende Rogaland.

679 Organisasjonene er uvurderlige samarbeidspartnere i beredskapsarbeidet og helse- og
680 velferdsproduksjon.

681 Organisasjonene er også viktige kulturbærere og kulturformidlere. Frivilligheten er en arena
682 der folk utvikler sosial kompetanse, får nettverk og opplever mestring. På denne måten
683 styrker deltakelse i en organisasjon helse for den enkelte, ved at folk opplever å gjøre en
684 verdifull innsats og får delta i et fellesskap med andre.

685

686 *Rogaland Arbeiderparti vil:*

- 687 • Gi frivillige organisasjoner stort handlingsrom, gode rammebetingelser og lytte til
688 organisasjonene når beslutninger tas.
- 689 • Legge til rette for at skolelokaler og andre offentlige bygg kan brukes av kultur- og
690 idrettsorganisasjoner.
- 691 • Støtte økonomisk opp om frivillige organisasjoner som arbeider direkte opp mot
692 sårbare grupper i samfunnet.
- 693 • Tilby kurs og kompetanseheving for frivillige organisasjoner innen
694 organisasjonsutvikling, rekruttering og søknadsarbeid.
- 695 • Styrke samarbeidet mellom frivillighet, kommunene og fylkeskommunen for å utvikle
696 gode lokale tilbud.
- 697 • Arbeide for forutsigbare og langsiktige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner
698 og at frivillighetsarbeid ikke skal skattlegges.
- 699 • Arbeide for full momskompensasjon for investeringer i, og oppgradering av,
700 organisasjonseide bygg til bruk i frivillig virksomhet.
- 701 • Arbeide for at det opprettes en tilskuddsordning for oppgradering av lokaler og anlegg
702 som ikke faller inn under eksisterende ordninger for å oppfylle etablerte standarder,
703 og for å sikre universell utforming, miljøkrav og energiøkonomisering.
- 704 • Støtte frivillige organisasjoner som bidrar til inkludering, fellesskap og deltakelse på
705 tvers av alder, bakgrunn og funksjonsevne.
- 706 • Involvere frivilligheten tidlig i utvikling av fylkeskommunale planer og tiltak som
707 berører lokalsamfunnene.

708

709

710 Folke- og tannhelse

711 Vi lever i en krevende tid preget av utfordrende klimatiske forhold, økonomisk
712 uforutsigbarhet, krig i nærområder og store teknologiske endringer. Mange urovekkende
713 nyheter kan påvirke den psykiske helsen og kan utløse og forsterke psykiske lidelser.
714 Arbeiderpartiet ønsker lett tilgjengelige lavterskeltilbud innen psykisk helse. Vi har sørget for
715 at det er gratis for alle under 18 år å gå til legen. Samtidig er det viktig å legge til rette for
716 gode opplevelser og fellesskap med andre, i skole og fritid. Nå er også retten til 12 timer
717 gratis i SFO for 1. til og med 3. klasse lovfestet. I fellesskapets og vennskapets kraft blir vi
718 sterkere.

719 Arbeiderpartiet ønsker et aldersvennlig fylke. Det betyr at en sørger for god universell
720 utforming av bygg, uteområder og offentlig kommunikasjon. Samtidig er variasjonene store i
721 denne aldersgruppen. Mange har mye å bidra med til samfunnet. Her ligger en stor ubrukt
722 ressurs. Forestillingen om eldre er i endring. Den såkalte eldrebølgen er ingen ugrei bølge
723 som kommer. Eldre bidrar med betydelige mengder frivillig arbeid og betaler skatt.

724 Arbeiderpartiet understreker kulturens egenverdi. Opplevelsen eller deltakelsen i seg selv
725 har stor betydning for mennesket. Samtidig er kultur, idrett og frivillighet også god
726 helsepolitikk.

727 Det forebyggende arbeidet innen tannhelse er en del av folkehelsearbeidet. God tannhelse
728 bidrar til god helse.

729 *Rogaland Arbeiderpartiet vil:*

- 730 • Legge til rette for lavterskel helsetilbud og utvikle kulturarenaer og møteplasser som
731 fremmer fellesskap, deltakelse og livskvalitet gjennom hele livet.
- 732 • Sikre at alle barn og unge kan delta i organiserte fritids- og idrettsaktiviteter
733 uavhengig av familiens økonomi.
- 734 • Opprette en søknadsordning der elevråd/videregående skoler kan søke midler til
735 mestringsfremmende tiltak for og med ungdom, et Ungdommens livskvalitetsfond,
736 etter modell fra Innlandet fylkeskommune.
- 737 • Bidra til holdningsskapende arbeid mot trakassering og vold i videregående skoler.
- 738 • Bidra til et systematisk arbeid mot selvmord, gjennom samarbeid med interesse- og
739 brukerorganisasjoner.
- 740 • Bidra til opplysningsarbeid om konsekvenser av rusbruk.
- 741 • Støtte friluftsrådene som arbeider med tilrettelegging av naturområder og turstier nær
742 der folk bor.

- 743 • Ta vare på grønne områder og parker og legge til rette for fri lek og gode møteplasser
744 i bomiljøene.
- 745 • Legge til rette for egenorganisert fysisk aktivitet gjennom nærmiljøanlegg,
746 aktivitetsparker og tilgjengelige uteområder.
- 747 • Prioritere forebyggende tannhelsearbeid som en viktig del av folkehelsearbeidet.
- 748 • Arbeide for en gradvis utvidelse av den offentlige tannhelsetjenesten, med mål om å
749 likestille tannhelse med øvrige helsetjenester.
- 750 • Legge til rette for et konstruktivt samarbeid mellom offentlig og privat
751 tannhelsetjeneste, slik at den samlede kompetanse og kapasitet kommer
752 befolkningen til gode.
- 753
- 754